T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 1072
KARAR NO : 2015 / 81
KARAR TR : 02.03.2015

ÖZET: Ankara İli, Kızılcahamam İlçesi, SoğuksuMilli Parkı dışında kalan 64.000m2 ormanlık saha ve üzerinde yer alan tamamlanmamış binanın Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu olarak kullanılması amacıyla idarece yapılan harcamaların da ödenmesi kaydıyla 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 17. maddesi kapsamında davacı Vakıf Üniversitesine Bakanlık Olur'u ileverilen iznin; arazinin tahsis amacı ve şartları dışında kullanıldığının tespit edilmesi nedeniyle iptal edilmesi üzerine; Bakanlık Olur'u v e yönetmelik hükümleri doğrultusunda 2008-2009-2010-20111-2012-2013 yıllarına ait arazi izin bedellerinin 06.12.2013 tarihi itibariyle gecikme faizi ile birlikte ödenmesi talebine ilişkin davalı idarenin işleminin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

-

K A R A R

Davacı : Başkent Üniversitesi Rektörlüğü
Vekili : Av. S.Ö.
Davalı : Orman Genel Müdürlüğü
Vekili : Av.Ü.Ö.

O L A Y: Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; Ankara İli, Kızılcahamam İlçesi, Soğuksu Milli Parkı dışında davalı idare tarafından yapımına başlanan natamam binanın içinde bulunduğu 14.000 m² alanı, bina için yapılan harcamaların ödenmesi kaydıyla, binanın tadilatı yapılarak Turizm ve Otelcilik Okulu olarak kullanılması için davalı idare tarafından Milli Eğitim Bakanlığı'na 26.03.1996 tarih ve 153 sayılı olurla 49 yıl süreli kesin izin verildiğini; Milli Eğitim Bakanlığı ile Başkent Üniversitesi arasında tanzim edilen 16.04.1996 tarihli taahhüt senedi ile, davalı idare tarafından Milli Eğitim Bakanlığı'na tahsis olunan 14.000m² alanın Başkent Üniversitesi'ne tahsis olunduğunu; 07.08.1997 tarih ve 499 sayılı olur ile de 14.000m² lik alana bitişik 50.000 m² lik alanın ağaç kesilmemesi kaydıyla sportif tesisler ve koşu yolu yapılması için izin verildiğini; Başkent Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu tesisleri olarak tahsis edilen toplam 64.000 m² lik alan içinde, mevcut tesislere ek olarak bedelleri Başkent Üniversitesi tarafından ödenmek üzere 650 m² lik alanda 1.900 m² kapalı alana sahip fizik tedavi ve kür merkezi yapılması için 12.05.1999 tarih ve 205 sayılı olurla 26.03.1996 tarihinden itibaren 49 yıl süreli bedelli ek tesis yapım izni verildiğini; natamam bina olarak belirtilen ve davacı tarafa teslim edildiği tarihte harabe durumunda olan bina için 58.000.000.000 TL ödeme yapıldığını; bu ödemeyi takiben ek tesis yapılması konusunda davalı idare tarafından verilen izinle birlikte binanın yeniden, büyük maddi kaynaklar harcanarak, Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu olarak inşa edildiğini; binanın tamamlanmasını müteakip, davalı idarenin 24.12.1996 tarihli olurları ile uygulama otelinin işletmesinin Başkent Üniversitesi'ne ait bağlı ortaklık şeklindeki Patalya Turizm Otelcilik Ticaret A.Ş.'ne bırakıldığını; bu tarihten itibaren günümüze kadar, Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu öğrencilerinin eğitim ve öğretim gördüğü bir uygulama oteli olarak işletildiğini; Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü'nün 06.12.2013 tarih ve 547940 sayılı yazısı ile, Ankara İli, Kızılcahamam İlçesi, Soğuksu Milli Parkı dışında davalı idare tarafından tahsis edilen arazilere ilişkin olarak " tesisin gelir getirici faaliyette bulunması ve izin maksadı dışında kullanılması" iddiası ile 2008- 2009-2010- 2011-2012 ve 2013 yıllarına ait arazi izin bedellerinin ve bu bedellerin 06.12.2013 tarihi itibariyle gecikme faizi ile birlikte ödenmesinin istenildiğini; ancak dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğunu; davalı idarenin aynı gerekçe ile 2002 yılında tahsis izinlerinin iptali ve sonrasında 2002-2005 yıllarına ilişkin tahsis bedellerinin istenilmesi üzerine açılan davaların, gelir getirici bir faaliyet söz konusu olmadığı gerekçesiyle tahsis izinlerinin iptali ile tahsis bedeli istenilmesine ilişkin kararların idari mahkemelerince iptal edilerek ve kararların Danıştay tarafından onanarak kesinleştiğini; bu şekilde yeniden idari işlemin söz konusu edilmesinin mahkeme kararlarının etkisizleştirilmesi anlamına geldiğini; dava konusu işlemin dayandığı "tahsis amacı dışında tesisin otel olarak

kullanılması ve gelir getirici faaliyette bulunması" iddiasının da gerçeği yansıtmadığı gibi dava konusu işlemin amacının kamu yararını yansıtmadığını; işlemin açıkça hukuka aykırı olması ve telafisi imkansız zararlar doğuracağı dikkate alınarak bir an önce savunma süreleri kısaltılarak yürütülmesinin durdurulmasına, dava konusu Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü'nün 06.12.2013 tarih ve 547940 sayılı işlemin iptaline karar verilmesi istemiyle 16.12.2013 tarihinde idari yargıda dava açmıştır.

Davalı vekili; 16.01.2014 havale tarihli cevap dilekçesinde özetle; dava konusu idare işlemi izin-irtifak hakkı tesisine binaen ve davacının izinli sahada usulsüz yapılaşması, tahsis bedeline ilişkin tesis değerini gerçeğe aykırı beyanı; iznin eğitim amaçlı verilmesine karşılık, söz konusu tesislerde gelir getirici faaliyetlerde bulunulması dolayısıyla ve aradaki sözleşme ilişkisi sebebiyle oluşan idare alacaklarının tahsil edilmesine yönelik olup söz konusu işlemin, İdare Mahkemesinin görev alanı ile ilgili olmadığı uyuşmazlığın çözüm yerinin adliye mahkemeleri olduğunu belirtilerek görev itirazında bulunmuştur.

Ankara 11. İdare Mahkemesi 31.01.2014 gün ve E:2013/1853 sayılı kararı ile bakılan dava ile Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin E:2013/1672 esasına kayden açılan davalar arasında bağlantı bulunduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanunun 38. ve 40. maddeleri uyarınca bağlantı hakkında karar verilmek üzere dosyanın Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermesi üzerine; Ankara Bölge İdare Mahkemesi 19.03.2014 gün ve E:2014/1658 K:2014/6304 sayılı kararı ile, Ankara 11. İdare Mahkemesi'nin 2013/1853 esas sayısına kayıtlı dava ile Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin 2013/1672 esas sayısına kayıtlı dava arasında 2577 sayılı Yasanın 38. maddesinin 1. fıkrasında öngörülen anlamda bağlantının varlığına, davalara bakmak üzere Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin yetkili kılınmasına karar vermiştir.

ANKARA 11. İDARE MAHKEMESİ: 10.04.2014 gün ve E:2013/1853 K:2014/404 sayılı kararı ile, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 1. Kurulu'nun 19.03.2014 gün ve E:2014/1658, K:2014/6304 sayılı kararıyla davanın Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin E:2013/1672 sayılı dava dosyası ile bağlantılı olduğuna karar verilip davaya bakmakla Ankara 2. İdare Mahkemesi yetkili kılındığından, dosyanın esas kaydını kapatarak, dosyanın Ankara 2. İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; eldeki dosya ile bağlantılı olduğuna karar verilen dosyanın da Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin E:2014/688 sayılı dosya ile bağlantılı olduğu ve yargılamanın Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin E:2014/688 sayılı dava dosyası üzerinden yürütüldüğü anlaşılmıştır.

ANKARA 2. İDARE MAHKEMESİ : 25.04.2014 gün ve E:2014/688 sayılı kararında "…2577 sayılı Yasanın 2. maddesinde; "İdari dava türleri, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan iptal davaları; idari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları; kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı açılan davalar olarak sayılmış; idari yargının idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimini yapmakla görevli olduğu kurala bağlanmıştır.

İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının; idari dava türlerinden biri olduğu idare hukukunun bilinen ilkelerindendir.

İdare, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re-sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem kimliği kazandırmakta ve kural olarak bu işlemler özel yasal düzenlemeler dışında, idari yargı denetimine tabi bulunmaktadır.

Olayda, Ankara İli, Kızılcahamam İlçesi, Soğuksu Milli Parkı dışında kalan 64.000 m2 ormanlık saha ve üzerinde yer alan natamam binanın Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu olarak kullanılması amacıyla idarece yapılan harcamalarında ödenmesi kaydıyla 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 17. maddesi kapsamında verilen iznin Bakanlık Olur'u ile iptali üzerine, Bakanlık Olur'u ve Yönetmelik hükümleri doğrultusunda 2008-2009-2010-2011-2012-2013 yıllarına ilişkin arazi izin bedelleri ve bu bedellerin 6.12.2013 tarihi itibariyle gecikme faizi ile ödenmesi talebine ilişkin davalı idarenin 06.12.2013 tarih ve 547940 sayılı işlemin idari işlem niteliği taşıdığı açık olup, davanın görüm ve çözüm yerinin idari yargı mercileri olduğu…" gerekçesiyle görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı Orman Genel Müdürlüğü vekilinin, idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine; dava dosyasının onaylı bir örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI: "… Davacı Başkent Üniversitesi Rektörlüğü'ne, Kızılcahamam ilçesinde Soğuksu milli parkı ormanlık alanda bulunan içinde natamam binanın da bulunduğu 14.000 m² alan içindeki bina bedeli ödenmek şartı ile 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 17. Maddesine göre, Üniversite bünyesinde Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksek Okulu olarak kullanım şartı ile, Milli Eğitim Bakanlığı'nın 26/03/1996 tarih ve 153 sayılı oluru ile 49 yıllığına tahsis edilmiş, sonradan, 07/08/1997 tarih ve 499 sayılı ek izin ile 50.000 m² lik alan daha

tahsis edilmiştir. Ancak, tahsis amacına uygun kullanılmadığının ve tesisin otel olarak kullanıldığının, 600 m² lik alanda 1900 m² lik kapalı alan yapılması izninin ise izne aykırı olarak 4263 m² inşaat yapılarak aşıldığının anlaşılması, tahsisi şartlarına uygun bedellerin eksik ödendiğinin tespiti ile, Başkent Üniversitesine yapılan tahsis, 21/10/2013 tarih ve 158 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığı oluru ile iptal edilmiştir.

Davacı Üniversiteye 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 17. Maddesi kapsamında, yapılana tahsis ve arazi kullanım izni sonucunda taraflar arasında, 16/04/1996 tarihli, 650 m² alanının tahsisi ve ek fizik tedavi ve kür merkezi inşası için, Ankara Dokuzuncu Noterliğin 20489 yevmiye numarasında kayıtlı olan "Turizm Kesin İzin Taahhüt Senedi" başlığı altında 18 maddeden oluşan bir sözleşme yapıldığı anlaşılmaktadır. Sözleşmenin bedel tespitini, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerini belirlediği, anlaşmazlık halinde ise yerelde genel mahkemeleri ve icra dairelerini yetkili kıldığı anlaşılmaktadır.

Davanın konusu, Orman Genel Müdürlüğü'nün 06/12/2013 gün ve 547940 sayılı yazısı ile, yukarıda sayılan nedenlerle arazi tahsis işleminin iptali sonucunda, 2008- 2013 yılları arasında ödenmediği iddia olunan arazi tahsis bedellerinin gecikme faizi ile birlikte ödenmesi talebinin iptali, diğer bir ifade ile borçlu olunmadığının tespiti olduğu anlaşılmaktadır.

Dava, konusu orman arazisinin, haksız işgal ya da izinsiz faaliyette bulunulması sonucu ortaya çıkan kullanımdan kaynaklanan ecrimisil talebinden kaynaklanmamakta, aksine, 6831 sayılı Yasanın 17. maddesi kapsamında verilen izin ve tahsis kapsamında taraflar arasında yapılan sözleşme hükümlerine uyulmadığı iddiasından kaynaklanmakta olup, bu aşamada ortaya çıkan uyuşmazlıklarında özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği düşünülmektedir…" şeklindeki gerekçe ile 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13 maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'ndan yazılı düşünce istenilmiştir

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: "… 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin (a) bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, (b) bendinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, (c) bendinde ise, tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar idari dava türleri arasında sayılmıştır.

İdari işlemler hakkında yetki,şekil,sebep,konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının idari dava türlerinden biri olduğu idare hukukun bilinen ilkelerindendir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının kendilerine ilgili mevzuatla verilen görevi yaparken, kamu kudretini kullanmak suretiyle tek yanlı olarak tesis ettikleri icrai işlemler veya eylemlerden doğan uyuşmazlıkların idari yargı merciince çözümlenmesi gerekmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinin uyuşmazlık konusu olayla birlikte değerlendirilmesinden, her ne kadar kiralama işlemi 6831 sayılı yasa'nın 17. maddesi hükmü uyarınca yapılmış ise de; dava konusu işlemin idarenin kamu gücünü kullanarak tek yanlı olarak tesis ettiği işlem olup, anılan işleme karşı açılan davada da idari yargı yerinin görevli olduğu açıktır…" gerekçesiyle 2247 sayılı Kanunun 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulüne hukuki olanak bulunmadığı şeklinde düşünce bildirmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 02.03.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı Orman Genel Müdürlüğü vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve dahi 12/1 maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasın incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raporlör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN'un adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Ankara İli, Kızılcahamam İlçesi, Soğuksu Milli Parkı dışında kalan 64.000m2 ormanlık saha ve üzerinde yer alan tamamlanmamış binanın Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu olarak kullanılması amacıyla idarece yapılan

harcamaların da ödenmesi kaydıyla 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 17. maddesi kapsamında davacı Başkent Üniversitesi Rektörlüğü'ne 26.03.1996 tarih ve 153 sayılı Bakanlık Olur'u ile verilen iznin; arazinin tahsis amacı ve şartları dışında kullanıldığının tespit edilmesi nedeniyle iptal edilmesi üzerine; Bakanlık Olur'u ve yönetmelik hükümleri doğrultusunda 2008-2009-2010-20111-2012-2013 yıllarına ait arazi izin bedellerinin 06.12.2013 tarihi itibariyle gecikme faizi ile birlikte ödenmesi talebine ilişkin davalı idarenin 06.12.2013 tarih ve 547940 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın "Ormanların korunması ve geliştirilmesi" başlıklı 169. maddesinde "Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz." denilerek ormanlar hakkında ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir. Madde metninden de açıkça anlaşıldığı üzere; devlet ormanları kanuna göre devletçe işletilecek ve mülkiyetleri devredilemeyecektir.

31.08.1956 sayılı 6831 sayılı Orman Kanunu'nun "Ormanların Muhafazası"na ilişkin bölümde yer alan 17. maddesinde; "orman içerisinde yer alacak bina ve tesislere hangi hallerde izin verileceğine" ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

31.08.1956 tarih ve 6831 sayılı Kanun'un ilk hali; "Ormanlarda umumi sıhhat ve emniyet ve menfaat icabı veya estetik ve turistik bakımdan yapılacak her nevi bina ve tesisat ile orman hasılatı işleyeceklerin ve kullanacakların yapacakları bina ve her nevi tesisat için Ziraat Vekaletinden izin alınır."şeklinde düzenlenmiştir.

23.09.1983 tarih 2896 sayılı Kanun ile 6831 sayılı Kanun'un 17/3. fikrası yürürlükten kaldırılarak 4. fikra da eklenmek suretiyle yeni bir düzenlemeye gidilerek "Turizm bölge, alan ve merkezleri dışında kalan Devlet ormanlarında; kamu yararına olan her türlü bina ve tesisler ile orman ürünlerini işleyeceklerin yapacakları bina ve tesisler için gerçek ve tüzelkişilere Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca, intifa için kullanım bedeli karşılığında izin verilebilir. Bu izin üzerine tesis edilecek intifa hakkı süresi kırkdokuz yılı geçemez. Bu süre sonunda bütün bina ve tesisler bedelsiz ve eksiksiz olarak Hazineye devredilir. Ancak, işletmelerin başarılı olduğu, konusuyla ilgili bakanlıkça belgelenen hak sahiplerinin intifa hakkı Tarım ve Orman Bakanlığınca; yer, bina ve tesislerin rayiç değeri üzerinden belirlenecek yıllık bedelle doksandokuz seneye kadar uzatılabilir. Bu durumda Hazineye devir işlemi bu uzatma sonunda yapılır. Bu suretle yapılmasına izin verilen bina ve tesislerin amaç dışı kullanılması yasaktır.

Yukarıdaki fikrada belirtilen bina ve tesislerin, hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanlarda veya hususi ormanlarda yapılmak istenmesi halinde, Maliye Bakanlığının görüşü alınmaksızın Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Bu takdirde, kullanım bedeli, süresi, yapılan bina ve tesislerin devri gibi hususlar genel hükümlere uygun olarak taraflarca tespit olunur." denilmiş,

22.05.1987 tarih ve 3373 sayılı Kanun ile 17. Maddenin 3. fikrası yeniden düzenlenen "Turizm alan ve merkezleri dışında kalan Devlet ormanlarında kamu yararına olan her türlü bina ve tesisler için gerçek ve tüzelkişilere, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca bedeli karşılığı izin verilebilir. Bu izin süresi kırkdokuz yılı geçemez. Devletçe yapılan tesisler dışında kalan her türlü bina ve tesisler izin süresi sonunda eksiksiz ve bedelsiz olarak Orman Genel Müdürlüğünün tasarrufuna geçer. Ancak işletmenin maksadına uygun faaliyet gösterdiği Orman Genel Müdürlüğünce belgelenen hak sahiplerinin kullanma hakları yer, bina ve tesislerin rayiç değeri üzerinden belirlenecek yıllık bedelle doksandokuz seneye kadar uzatılabilir. Bu durumda devir işlemleri bu uzatma sonunda yapılır. Turizm amaçlı tesisler için hak sahipleri adına tapuda irtifak hakkı tesis edilir. İzin ve irtifak hakları amaç dışı kullanılamaz." madde metni 17.12.2002 tarih ve E:2000/75 K:2002/200 sayılı Anayasa Mahkemesi'nin kararı ile iptal edilmiştir.

Kanun koyucu söz konusu 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 17. maddesinin 3.ve devam eden fikralarında daha sonra da bir takım değişik ve düzenlemeler yapmıştır.

6831 sayılı Orman Kanunu'nun halen yürürlükte olan 17. maddesinin 3. ve ek fikrasında;"(Değişik fikra: 22/5/1987 - 3373/7 md.; İptal: Ana. Mah.nin 17/12/2002 tarihli ve E.:2000/75, K.:2002/200 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 17/6/2004-5192/1 md.) (Değişik birinci cümle: 25/6/2010-6001/33 md.) Savunma, ulaşım, enerji,

haberleşme, su, atık su, petrol, doğalgaz, altyapı, katı atık bertaraf ve düzenli depolama tesislerinin; baraj, gölet, sokak hayvanları bakımevi ve mezarlıkların; Devlete ait sağlık, eğitim ve spor tesislerinin ve bunlarla ilgili her türlü yer ve binanın Devlet ormanları üzerinde bulunması veya yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması halinde, gerçek ve tüzel kişilere bedeli mukabilinde Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Devletçe yapılan ve/veya işletilenlerden bedel alınmaz. Bu izin süresi kırkdokuz yılı geçemez. Bu alanlarda Devletçe yapılanların dışındaki her türlü bina ve tesisler iznin sona ermesi halinde eksiksiz ve bedelsiz olarak Orman Genel Müdürlüğünün tasarrufuna geçer. Söz konusu tesisler Orman Genel Müdürlüğü veya Çevre ve Orman Bakanlığı ihtiyacında kullanılabilir veya kiraya verilmek suretiyle değerlendirilebilir. İzin amaç ve şartlarına uygun olarak faaliyet gösteren hak sahiplerinin izin süreleri; yer, bina ve tesislerin rayiç değeri üzerinden belirlenecek yıllık bedelle doksandokuz yıla kadar uzatılabilir. Bu durumda devir işlemleri uzatma süresi sonunda yapılır. Verilen izinler amaç dışında kullanılamaz.

(Ek fikra: 23/9/1983 - 2896/10 md.; İptal: Ana. Mah.nin 17/12/2002 tarihli ve E.:2000/75, K.:2002/200 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 17/6/2004-5192/1 md.) Yukarıdaki fikrada belirtilen bina ve tesislerin hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanlarda veya hususi ormanlarda yapılmak istenmesi halinde de Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Bu takdirde kullanım bedeli, süresi, yapılan bina ve tesislerin devri gibi hususlar genel hükümlere uygun olarak taraflarca tespit edilir." denilmektedir.

6183 sayılı Orman Kanunu'nun 17. Maddesine dayanılarak çıkarılan ve söz konusu işlemin yapıldığı tarihte yürürlükte olan 05.04.1995 tarih ve 22249 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Orman Arazilerinin Tahsisi Hakkında Yönetmeliğin 47. maddesinin 1. fikrasında; "İzin; sürenin dolması, izin sahibinin vazgeçmesi, bu Yönetmelik ve taahhütname hükümlerine aykırı davranılması, Turizm Bakanlığınca verilen Turizm Yatırım Belgesi veya Turizm İşletme Belgesinin alınamaması, bu belgelerden iptal edilmiş olanların altı ay içinde yenilenmemiş olması, taahhütnamesinde belirtilen süreler içinde bu Yönetmeliğin 46 ncı maddesi hükümlerine aykırı devir işlemi yapılması hallerinde, Bakanlık onayı ile re'sen iptal edilerek sona erer . Varsa irtifak hakkı da kaldırılır. Taahhütnamesindeki hükümler gereğince işlem yapılır." 49. maddesinin 1.fikrasında; " Kamu Kurum ve kuruluşlarına; kuruluş amaçlarına uygun ve kanunlarında belirtilen görevleriyle ilgili olarak ormanlarda yapılması zaruri tesis veya işletmeler için, bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre arazi tahsisi yapılabilir" 56. maddede; " Kamu kurum ve kuruluşlarının kanunda belirtilen ve kamu yararı amacıyla kar gayesi gütmeyen görevleri ile ilgili işlemler için devlet ormanlarında yapacakları tesislerden bu yönetmeliğin 52. ve 53. maddelerindeki bedeller alınmaz. Bu kuruluşların kamu yararı olsa bile gelir sağlamaya yönelik olarak yapacakları veya yaptıracakları faaliyetlerden bu yönetmeliğin 52. ve 53. maddelerindeki bedeller alınır. 52. Maddenin 3. fikrasında " izin süresinde yapılan yatırım işletmeye geçtiği tarihten başlamak üzere, tahsis olunan arazi üzerinde kurulan işletmelere ait gayri safi yıllık gelirin %2si takip eden yılın Eylül ayı sonuna kadar izin sahibinden tahsil edilir., tesisin işletmeye açıldığı yıl ile takip eden birinci takvim yılı için muafiyet tanınır. Gayri safi gelire tahsis edilen arazi üzerinde kurulan işletmelere ait tahakkuk eden her türlü mal ve hizmet satış bedelleri faizler ile yapılan kiralamalar dahil edilir. Yıllık gayri safi geliri gösteren beyanname 01.06.1989 ve 3568 sayılı kanuna göre yetkili kılınan yeminli mali müşavirlere tasdik ettirilir" hükümleri düzenlenmiştir.

Anayasanın "Yükseköğretim Kurumları" başlıklı 130. maddesinin birinci fikrasında, "Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur."; 2. fikrasında; "Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir."; 10. fikrasında; "Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir." hükmüne yer verilmiştir.

Davacı Başkent Üniversitesi de anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde 23.08.1993 tarih 515 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen ve 13.01.1994 tarih 3961 sayılı Yasa ile değiştirilerek kabul edilen Ek 33. madde ile vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlere tabi olmak üzere kamu tüzel kişiliğine sahip olarak kurulmuştur.

Dosyanın incelenmesinden; Ankara İli, Kızılcahamam İlçesi, Soğuksu Milli Parkı dışında davalı idare tarafından yapımına başlanan natamam binanın içinde bulunduğu 14.000m2 alan, bina için yapılan harcamaların ödenmesi kaydıyla, binanın tadilatı yapılarak Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu olarak kullanılması için Orman Bakanlığı tarafından Milli Eğitim Bakanlığı'na 26.03.1996 tarih ve 153 sayılı olurla 49 yıl süreli izin kararı verildiği; Orman Bakanlığı tarafından 14.000 m2lik alana bitişik 50.000 m2lik alanın kullanımı için, sportif tesisler, koşu yolu, yürüyüş yolu yapılması ve ağaç kesilmemesi kaydıyla 07.08.1997 tarih ve 499 sayılı olurla ek izin verildiği; Milli Eğitim Bakanlığı'na tahsis olunan alanın, turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu Uygulama Oteli tesisleri inşa edilmek üzere Başkent Üniversitesi'ne tahsis olunmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı ile Başkent Üniversitesi arasında 16.04.1996 tarihli taahhüt senedi tanzim edildiği ve Orman

Bakanlığı oluru ile alan Başkent Üniversitesi'ne tahsis olunduğu; Başkent üniversitesi Turizm ve Otelcilik yüksek Okulu tesisleri olarak tahsis edilen toplam 64.000 m2lik alan içinde, mevcut tesislere ek olarak bedelleri Başkent Üniversitesi tarafından ödenmek üzere 650m2lik alanda 1.900 m2 kapalı alana sahip fizik tedavi ve kür merkezi yapılması için 12.05.1999 tarih ve 205 sayılı olurla 26.03.1996 tarihinden itibaren 49 yıl süreli bedelli ek tesis yapımı izni verildiği; natamam bina için başkent Üniversitesi tarafından 58.000.000.000 TL ödeme yapıldığı, bu ödemenin ardından ek tesis yapılması konusunda Orman Bakanlığı tarafından verilen izinle birlikte, bina yeniden, Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu(Uygulama Oteli Tesisler) olarak inşa edildiği; inşaatın tamamlanması üzerine, Orman Bakanlığı'nın 24.12.1996 tarihli olurları ile Uygulama Otelinin işletmesi Başkent Üniversitesine ait bağlı ortaklık şeklindeki Patalya Turizm Otelcilik Ticaret A.Ş.'ne bırakıldığı ve o tarihten itibaren otel olarak işletildiği; Orman Bakanlığı 26.03.1996 tarih ve 153 sayılı olurlarıyla verdiği izni "tesisin gelir getirici faaliyette bulunması ve izin maksadı dışında kullanılması" gerekçeleri ile 31.10.2013/158 sayılı oluru ile iptal ettiği ve bu nedenle 2008-2009-2010-2011-2012 ve 2013 yıllarına ait arazi izin bedellerinin ve bedellerin 06.12.2013 tarihi itibariyle gecikme faizleriyle ödenmesi istendiği; söz konusu işlemin sebep, konu ve amaç yönünden hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek, Orman ve su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü'nün 06.12.2013 tarih ve 547940 sayılı 2008-2009-2010-2011-2012 ve 2013 yıllarına ait arazi izin bedellerinin ödenmesi kararının iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

2577 sayılı İdari yargılama Usulü Kanunu'nun " idari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı başlıklı 2. Maddesinde; " (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Ana.Mah.nin 21/9/1995 tarih ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000 - 4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar…" şeklindeki düzenleme ile idari dava türleri düzenlenmiştir.

Olayda, davalı idare, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 17. maddesi ve bu madde kapsamında düzenlenen " Orman Arazilerinin Tahsisi Hakkında Yönetmelik" kapsamında, Ankara İli, Kızılcahamam İlçesi, Soğuksu Milli Parkı dışında yer alan ormanlık alan ile içinde inşaatı bitmemiş binayı kamu yararı amacıyla kullanılmak üzere kamu tüzel kişiliğine sahip davacı Başkent Üniversitesi'ne vermiştir. Burada söz konusu olan ormanlık alan ve içindeki binanın kiralanması olmayıp izin ve taahhüt kapsamında kamu yararı amacıyla kullanımdır. Davacı Başkent Üniversitesi ile davalı Orman idaresi arasında 6831 sayılı Kanun'un 17. Maddesi kapsamında verilen izin kapsamında düzenlenen taahhüt senedi söz konusudur. Bu senedin özel hukuk anlamında sözleşme kapsamında kabulü mümkün değildir. Davalı idare 6831 sayılı Kanun çerçevesinde ormanların kullanımına verdiği iznin denetim görevi kapsamında tespit ettiği ihlal nedeni ile davacıya verdiği izni iptal ederek yine Bakanlık oluru ve yönetmelik hükümleri doğrultusunda 2008-2009-2010-2011-2012 ve 2013 yıllarına ilişkin arazi izin bedelleri ve gecikme faizi talep etmiştir. Davalı idarenin tüm bu işlem ve düzenlemeleri kanunlar ve ilgili mevzuatın kendisine verdiği yetkiye dayalı olarak kamu gücü kullanmak sureti ile ve tek taraflı irade beyanı ile gerçekleştirdiği kuşkusuzdur.

Bu duruma göre, idare tarafından tesis edilen işlemin, anılan yasal düzenlemelere uygunluğunun denetlenmesi gerektiğinden, davanın görüm ve çözümünde 2577 sayılı Yasa'nın 2. maddesi gereğince idari yargı yerleri görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 02.03.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT